

Dosarul nr. 2rh-219/18

Prima instanță - (Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău) L. Holevițaia
Instanța de apel -(Curtea de Apel Chișinău) N. Budăi, V. Efros, I. Muruianu
Instanța de recurs (Curtea Supremă de Justiție)V. Clevadî, G. Stratulat, I.Druță, L.Gafton, D. Mardari

ÎNCHEIERE

14 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu
Galina Stratulat
Nicolae Craiu
Ion Druță
Dumitru Mardari

examinând cererea de revizuire declarată de Perdeleanu Sergiu,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Procuratura
Generală în interesele Ministerului Finanțelor, intervenient principal Ministerul
Justiției, intervenient accesoriu Agentul Guvernamental, Guvernul Republicii
Moldova împotriva lui Perdeleanu Sergiu privind încasarea sumei în ordine de regres,
împotriva deciziei din 28 iunie 2017 a Curții Supreme de Justiție prin care s-a
admis recursul declarat de Ministerul Finanțelor, s-a casat decizia din 02 martie 2017
a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 19 octombrie 2016 a Judecătoriei Rîșcani,
mun. Chișinău și s-a pronunțat o nouă hotărâre nouă de admitere a acțiunii,

c o n s t a ț ă:

La 05 martie 2014, Procurorul General în interesele Ministerului Finanțelor a
depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Perdeleanu Sergiu, intervenienți
accesorii Agentul Guvernamental, Guvernul Republicii Moldova prin care a solicitat
încasarea în ordine de regres de la Sergiu Perdeleanu în contul bugetului de stat a
sumei de 502 905,20 lei.

În motivarea cererii de chemare în judecată a menționat că la 17 septembrie 2013,
Curtea Europeană a Drepturilor Omului a pronunțat decizia de radiere de pe rol a
cererii Livădari împotriva Republicii Moldova (nr. 74450/11).

Reclamanții Petru și Vasile Livădari au pretins la Curtea Europeană încălcarea
art. 3 Interzicerea torturii” și art. 13 ”Dreptul la un recurs efectiv” din Convenția
Europeană pentru Drepturile Omului și a Libertăților Fundamentale.

În acest sens, au menționat că la 5 februarie 2008, în timp ce reclamantii își ispășeau pedepsele în Penitenciarul nr.4 din Cricova au fost maltratați de către Sergiu Perdeleanu, șeful de securitate a închisorii.

La 21 decembrie 2008, Procuratura mun. Chișinău a pornit urmărirea penală împotriva lui Sergiu Perdeleanu pentru acte de tortură (art. 309¹ din Codul penal, în redacția de până la modificările din 21 decembrie 2012).

La 29 octombrie 2008, Judecătoria Militară Chișinău l-a achitat pe Sergiu Perdeleanu, pe motiv că el nu a comis faptele imputabile. Instanța a respins acțiunile civile ale reclamantilor ca fiind nefondate.

Prin decizia din 28 ianuarie 2009, Curtea de Apel Chișinău a anulat sentința primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri, conform căreia inculpatul Sergiu Perdeleanu a fost găsit vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 309¹ din Codul penal, cu încetarea procesului penal, prin aplicarea dispozițiilor art. 55 din Codul penal și liberarea ultimului de răspundere penală, cu aplicarea amenzii contravenționale în mărime de 150 unități convenționale (3000 lei).

La 19 mai 2009, Curtea Supremă de Justiție a casat decizia menționată, iar cauza a fost restituită la rejudecare în aceeași instanță de apel.

Prin decizia din 18 decembrie 2009, Curtea de Apel Chișinău l-a declarat pe Sergiu Perdeleanu vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. a) din Codul penal, acesta fiind condamnat la 3 ani privațiune de libertate cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, în baza art. 90 din Codul penal.

De asemenea, Sergiu Perdeleanu a fost privat de dreptul de a ocupa anumite funcții de răspundere în cadrul organelor Ministerului Justiției, pe un termen de 3 ani.

Prin decizia irevocabilă din 15 iunie 2010, Curtea Supremă de Justiție a menținut decizia Curții de Apel Chișinău.

Astfel, lui Vasile și Petru Livădari le-a fost lezat drepturile garantate de art. 3 și art. 13 din Convenția.

În acest context, agentul guvernamental a inițiat o procedură de soluționare amiabilă a cauzei.

Potrivit acordului de reglementare amiabile din 30 iulie 2013 și 02 august 2013, Guvernul s-a obligat să achite reclamantului, în termen de trei luni din ziua notificării deciziei adoptate de Curtea Europeană, suma de 14 000 euro pentru fiecare reclamant, în total a achitat suma de 28 000 euro, cu titlul de prejudiciu material și moral, precum costuri și cheltuieli de reprezentare.

La 17 septembrie 2013, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a acceptat declarațiile de reglementare amiabilă și a decis radierea cererii reclamantilor Petru și Vasile Livădari de pe rol, conform art. 37 para. 1 din Convenție.

La 02 ianuarie 2014, Ministerul Finanțelor a transferat lui Vasile Livădari suma de 251 452,60 lei și în contul lui Petru Livădari aceeași sumă de 251 452,60 lei.

Prin hotărârea din 19 octombrie 2016 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău cererea de chemare în judecată formulată de Procurorul General în interesele Ministerului Finanțelor, intervenient principal Ministerul Justiției, intervenienți accesorii Agentul Guvernamental, Guvernul Republicii Moldova împotriva Perdeleanu Sergiu privind încasarea în ordine de regres a sumei de 502 905,20 lei, s-a respins ca neîntemeiată.

La 31 octombrie 2016, Procuratura Generală a depus cerere de apel prin care a solicitat casarea hotărârii Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 19 octombrie 2016 și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă cererea formulată de Procuratura Generală, în interesele Ministerului Finanțelor împotriva pîrîtului Perdeleanu Sergiu privind încasarea în ordine de regres a sumei de 502 905, 20 lei.

La 19 ianuarie 2017, Ministerul Finanțelor a depus cerere de apel prin care a solicitat casarea hotărârii Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 19 octombrie 2016 și emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

Prin decizia din 02 martie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelurile declarate de Ministerul Finanțelor și Procuratura Generală și s-a menținut hotărârea din 19 octombrie 2016 a Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău.

La 11 mai 2017, Ministerul Finanțelor a depus cerere de recurs prin care a solicitat casarea hotărârii din 19 octombrie 2016 a Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău și a deciziei din 02 martie 2017 a Curții de Apel Chișinău cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată înaintată de Procurorul General în interesele Ministerului Finanțelor să fie admisă integral.

Prin decizia din 27 iunie 2018 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de Ministerul Finanțelor.

S-a casat decizia din 02 martie 2017 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 19 octombrie 2016 a Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care:

S-a încasat de la Perdeleanu Sergiu, în beneficiul statului suma de 502 905,20 lei, cu titlu de daună și 15 087,156 lei cu titlu de taxă de stat.

La 04 septembrie 2018, Perdeleanu Sergiu a declarat cerere de revizuire prin care a solicitat casarea deciziei din 28 iunie 2017 a Curții Supreme de Justiție cu rejudecarea cauzei.

Cererea de revizuire a fost declarată în temeiul art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă.

În motivarea cererii de revizuire a indicat că decizia instanței de recurs este ilegală. La examinarea recursului instanța nu a ținut cont de faptul că atât în instanța de apel cât și în instanța de recurs nu a fost citat legal, a fost lipsit de posibilitatea de a depune referință, contra probe în vedere argumentării poziției de apărare.

La materialele dosarului, sunt anexate citații și avize expediate de instanța de apel, pe care nu a semnat pentru recepționarea lor.

Recurentul consideră că prin nerespectarea obligațiilor citării legale, precum și obligațiunea înștiințării și oferirii posibilității de a depune referință și a-și argumenta poziția, instanța a emis o decizie cu privire la încălcarea drepturilor sale.

Analizând, argumentele invocate în cererea de revizuire, Colegiul consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă din următoarele motive.

În conformitate cu art. 448 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire împotriva unei hotărâri sau încheieri rămase irevocabilă prin neatacare se soluționează de instanța care s-a pronunțat asupra fondului.

Cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

Potrivit art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

Curtea reiterează faptul că dreptul la un proces echitabil în fața unei instanțe de judecată independentă și imparțială, garantat de articolul 6 § 1 al Convenției, trebuie interpretat în lumina Preambulului Convenției, care enunță preeminența principiului supremației dreptului ca element al patrimoniului comun al statelor contractante.

Unul din elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă, între altele, că o soluție definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată (pct. 61 cauza *Brumărescu c. României* CEDO).

Principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de principiul lucrului judecat (*res judicata*) (ibidem § 62), ce și constituie principiul executării hotărârilor definitive.

Acest principiu insistă asupra faptului, ca nici o parte la proces nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri care este definitivă și executorie, chiar în scopul reluării procesului de judecată și o nouă soluționare a cazului.

Competența Curții Supreme este de a corecta lacunele în drept și omisiunile justiției și nici într-un caz de a efectua o reexaminare.

Potrivit par. 64 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 4 din 01 martie 2016 privind excepția de neconstituționalitate a punctului 118 al Art. I din Legea nr. 155 din 5 iulie 2012 pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă al Republicii Moldova, conturat astfel, principiul securității juridice presupune ca statul să depună diligențe pentru a putea fi identificate procedurile judiciare conexe și să interzică redeschiderea unor noi proceduri judiciare referitoare la aceeași problemă.

În Hotărârea nr.16 din 25 iunie 2013, Curtea Constituțională a statuat că problema esențială în reglementarea corectă a căilor de atac extraordinare constă în găsirea unor ”ipoteze de mijloc”, care să împace ambele cerințe, pe de o parte, principiul autorității de lucru judecat și, pe de altă parte, necesitatea pronunțării unei hotărâri judecătorești legale și întemeiate. Așadar, este necesară identificarea unor ipoteze mediane care să asigure respectarea dreptului la un proces echitabil și a principiului securității raporturilor juridice.

Colegiul constată că în speță, nu sunt întrunite cumulativ condițiile de admisibilitate a revizuirii menționate la art.449 din Codul de procedură civilă dar și de jurisprudența CEDO, care impune ca desființarea unei hotărâri judecătorești intrate în puterea lucrului judecat să nu poată interveni decât pentru „defecte fundamentale.

Analizând argumentele din cererea de revizuire instanța constată că motivele invocate în susținerea cererii de revizuire se referă la dezacordul cu soluția pronunțată de către instanța de recurs și nicidecum nu relevă prin prisma art. 449 Codul de procedură civilă temeiuri legale ce ar justifica retractarea unei hotărâri judecătorești rămase irevocabile.

Revizuentul indică în cererea de revizuire drept temei art. 449 lit. c) Codul de procedură civilă, însă în argumentarea cererii nu invocă careva circumstanțe sau

probe care ar putea fi raportate la temeiurile stabilite de norma procedurală.

În esență, argumentele cererii de revizuire se rezumă la faptul că revizuentul nu a cunoscut despre examinarea recursului, și nicidecum alte argumente serioase care ar putea fi încadrate la prevederile art. 449 lit. c) Codul de procedură civilă.

Prin urmare, Colegiul constată că pretinsa nerespectare a dispozițiilor de citare legală în instanța de apel și recurs și încălcarea dreptului la apărare nu constituie temei de revizuire.

Or, art. 449 lit. c) Codul de procedură civilă reglementează clar că revizuirea se declară în cazul când instanța a pronunțat o hotărâre care lezează drepturile unor persoane care nu au fost implicate în procesul de judecată, care a fost examinat și nicidecum în cazul în care parte consideră că în cadrul examinării litigiului în fond i-a fost încălcat dreptul la apărare.

Astfel, Colegiul remarcă că admiterea cererii de revizuire, în sensul formulat, ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Or, revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare a hotărârii contestate, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale.

Având în vedere cele expuse supra, cererea de revizuire depusă de Perdeleanu Sergiu urmează a fi respinsă.

În conformitate cu art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiului civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge cererea de revizuire depusă de Perdeleanu Sergiu împotriva deciziei din 28 iunie 2017 a Curții Supreme de Justiție.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

judecătorii

Galina Stratulat

Nicolae Craiu

Ion Druță

Dumitru Mardari